

Enschede

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

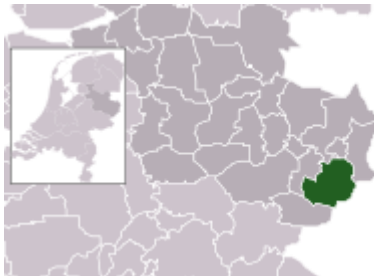
Enschede Eanske

Gemeente in Nederland

[\(Details\)](#)

[\(Details\)](#)

Situering

Provincie

Overijssel

Coördinaten

52° 13' NB, 6° 53' OL

Algemeen

Oppervlakte

142,72 km²

- land

141,00 km²

- water 1,72 km²

Inwoners (31 maart 2015) 158.308[?] (1123 inw/km²)

Hoofdplaats Enschede

Naam inwoners Enschedeërs

Belangrijke verkeersaders **A35**, **N35**, **N18**, **N732**, **N733**, **RING**; **54** (D), **L572** (D), **L560** (D)

Station(s) Station Enschede, - Drienerlo, -De Eschmarke, Station Glanerbrug

Politiek

Burgemeester (lijst) Onno van Veldhuizen (D66)

Bestuur D66, BBE, CDA, VVD, CU

Economie

Gemiddeld inkomen (2006) € 11.500 per inw.

Gem. WOZ-waarde (2008) € 172.000

WW-uitkeringen (2007) 23 per 1000 inw.

Overig

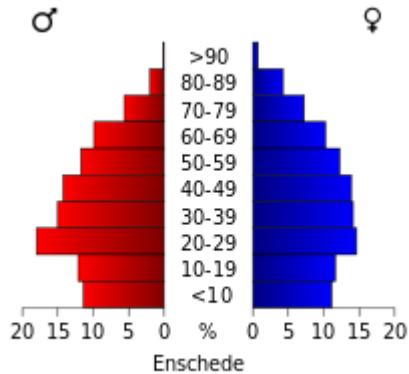
Postcode(s) 7500-7549

Netnummer(s) 053

CBS-code 0153

CBS-wijkindeling zie wijken en buurten

Website www.enschede.nl

Bevolkingspiramide (2008)

Portaal [Nederland](#)

Enschede (uitspraak[ⓘ] info[ⓘ] / uitleg[ⓘ]) (Nedersaksisch: *Eanske*) is een stad en gemeente in Twente, in het zuidoosten van de Nederlandse provincie Overijssel.

De gemeente telt 158.308 inwoners (31 maart 2015, bron: CBS).^[1] Onder de gemeente Enschede vallen naast de stad Enschede verder nog de dorpen Lonneker, Boekelo, Usselo en Glanerbrug. Enschede is de grootste stad van Overijssel en naar inwoneraantal de elfde gemeente van Nederland. De gemeente Enschede werkt samen in de Regio Twente en is deelnemer aan de euregio EUREGIO.

Inhoud

- 1 Naam
- 2 Geschiedenis
 - 2.1 Middeleeuwen
 - 2.2 Nieuwe tijd
 - 2.3 Nieuwste tijd
 - 2.4 Recente geschiedenis
- 3 Politiek en bestuur
 - 3.1 Gemeenteraad
 - 3.2 College van B&W
 - 3.3 Partnersteden
- 4 Geografie
 - 4.1 Wateren
 - 4.2 Stadsdelen
- 5 Cultuur
 - 5.1 Bezienswaardigheden
 - 5.2 Monumenten
 - 5.3 Beeldende kunst
 - 5.4 Beeldhouwwerken
 - 5.5 Musea

- [5.6 Muziek](#)
- [5.7 Uitgaansleven](#)
- [5.8 Sport](#)
- [6 Onderwijs](#)
- [7 Verkeer en vervoer](#)
 - [7.1 Trein](#)
 - [7.2 Bus](#)
 - [7.3 Auto](#)
 - [7.4 Tram](#)
 - [7.5 Vliegtuig](#)
- [8 Zie ook](#)
- [9 Externe links](#)

Naam

De naam gaat volgens de meest gangbare verklaring terug op 'An die Schede' (*Anneschethe*, 1119); het Oudsaksische *scethia* betekende 'scheiding' of 'grens', waarmee in dit geval waarschijnlijk verwezen werd naar een moerassig grensgebied.

Geschiedenis

Middeleeuwen

De Grote Kerk op de Oude Markt

Enschede ontstond in de vroege middeleeuwen als agrarische nederzetting: het centrum van een reeks buurschappen rond een aantal essen. Bij de buurschappen behoorden, behalve de landbouwgronden, ook gemene gronden, niet in het bezit van een enkele eigenaar. In de vroege middeleeuwen zijn een vijftal afzonderlijke 'marken' te

onderscheiden: de Esmarke (Enschedermarke of Grote Boermarke), de Lonneker marke, de Usseler marke, de Tweekeler marke en de Driener marke. Tezamen vormden zij het richterampt Enschede. De boeren in de marken zijn in de middeleeuwen in het algemeen niet de eigenaar van de gronden die zij bewerken. Grondeigenaren zijn onder meer de bisschop van Utrecht, het klooster Werden, heren van Ottenstein, e.a. Gelegen op de zuidflank van een stuwwal en aan de route van Deventer naar Münster en Osnabrück, ontwikkelde het dorp zich gestaag. Omstreeks 1300 kreeg Enschede stadsrechten, die in 1325 door de Utrechtse bisschop Jan van Diest werden bevestigd. Het oudst bekende zegel van de stad vertoont de beeltenis van de parochieheilige, de Heilige Jakobus de Meerdere. Dit zegel is tot aan de Münsterse oorlog (1666) in gebruik geweest. De stad werd omringd met een ovale dubbele grachtengordel en een aarden wal met palissade.

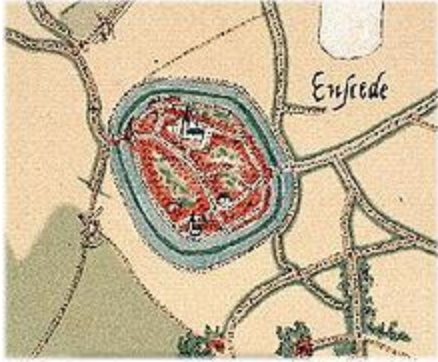

Detail van het balkon van het stadhuis. Verlening van de stadsrechten

Toen Enschede in 1325 stadsrechten kreeg, verleende de bisschop van Utrecht ook het recht om de nederzetting te versterken. Voor 1325 was Enschede echter al omgeven door een gracht, de zogenaamde Stadsgraven. De twee bruggen over die gracht, de Veldbrug (in de huidige Marktstraat) en de Esbrug (in de Langestraat, ter hoogte van de Hofpassage) waren al voor 1300 versterkt door poorten: de Veldpoort en de Espoort. Verder lag er binnen de gracht, ten oosten van de kerk, de doomshof of hoofdhof van de Esmarke. De hof was zelf ook omgeven door een brede gracht, de Borggraven, die in verbinding stond met de Stadsgraven.

In 1465 gelastte de bisschop de burgers van Enschede een houten omheining rondom de stad aan te leggen. De palissade werd gebouwd op een wal die gelegen was tussen de oude Stadsgraven en een nieuwe buitengracht. Om de stad schadeloos te stellen schonk de bisschop een stuk woeste grond buiten de Veldpoort, de zogenaamde Stadsmaten of Stadsweide. Een kleine dertig jaar later werd er aan de noordkant van de stad een bolwerk opgericht.

Nieuwe tijd

Kaart van Enschede in 1570

In 1518 werd de stad door de Geldersen op de bisschop veroverd. Zij maakten de vestingwerken met de grond gelijk. De constante uitvallen van bisschoppelijke bendes vanuit Oldenzaal noopten echter tot een nieuwe versterking van Enschede. In 1523 werd de vesting herbouwd en werd op de Markt het zogenaamde Blokhuis opgericht.

Toen prins Maurits op 18 oktober 1597 tijdens de inname van de stad voor de poorten verscheen gaf de stad zich echter zonder slag of stoot over. De vesting en de omwallingen van Enschede waren op dat moment slecht verzorgd en de staten van Overijssel waren al tijden niet meer van plan om te investeren in de vervallen stadswallen. Hoewel Maurits de oude rechten van Enschede bevestigde, verordonneerde hij wel het ontmantelen van de vesting. De wal werd gebruikt voor het 'toewerpen' van de buitengracht. De binnengracht bleef, zij het versmald, bestaan, evenals de twee poorten. De militaire rol van Enschede was met het dempen van het laatste stuk buitengracht in 1600 uitgespeeld.

Nieuwste tijd

De textielabrikanten bouwden luxe buitenverblijven aan de rand van de stad, zoals hier:

Zonnebeek

De stad bleef relatief onbetekenend tot in de achttiende eeuw, toen de textielnijverheid tot ontwikkeling kwam. Na de onafhankelijkheid van België in 1830 werd de textielindustrie in Twente sterk gestimuleerd door het Rijk. De derde stadsbrand van 1862 (de eerste was in 1517, de tweede in 1750), waarbij nagenoeg de hele stad werd verwoest, zorgde ervoor dat deze ontwikkeling in een stroomversnelling terecht kwam.

Enschede groeide uit tot het belangrijkste centrum van textielproductie in Nederland. De bevolking van de textielstad vervijfvoudigde tussen 1870 en 1900. Textielfamilies als Van Heek, Ter Kuile, Jannink, Blijdenstein en Menko vormden een machtige oligarchie die een duidelijk stempel drukte op de stedelijke samenleving. De textiel heeft veel sporen nagelaten, onder andere in de vorm van voor die tijd zeer moderne woonwijken. Een belangrijk voorbeeld daarvan is de Krim (1861), de eerste wijk gebouwd voor arbeiders die omstreeks 1900 werd verwaarloosd en vervolgens rond 1935 werd afgebroken. Ook het tuindorp Pathmos (1924) en de wijk de Laares (1930) en een aantal stadsparken zijn voorbeelden van stedelijke ontwikkelingen die door, of op initiatief van textielabrikanten tot stand zijn gekomen.

In 1891 gaf de sociaal bewogen priester en parochievicaris Alfons Ariëns in Enschede de aanzet tot de ontwikkeling van de katholieke arbeidersbeweging in Oost-Nederland. De socialistische arbeidersbeweging was de motor achter een reeks arbeidsconflicten in de textielindustrie, gericht tegen - wat gezien werd - als sociale wantoestanden. De arbeidersbewegingen moesten het opnemen tegen de Enschedese Fabrikantenvereniging (ook werkzaam in overig Twente en in de Achterhoek).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Enschede tientallen malen door bombardementen getroffen. Op 10 oktober 1943 en 22 februari 1944 werd het grootschalig gebombardeerd door geallieerde vliegers die meenden een stad in Duitsland te zien. Overigens was Enschede een positieve uitzondering in Nederland: door toedoen van onder meer van de Joodse industrieel Sigmund Menko en de protestantse predikant Leendert Overduin konden tientallen Joden tijdig onderduiken, waardoor meer dan de helft van de Joodse inwoners de oorlog heeft kunnen overleven. Landelijk was dit een kwart.

Recente geschiedenis

De vuurwerkramp in Enschede

In de zestiger jaren van de 20e eeuw is de textielindustrie volledig teloor gegaan, ten koste van plm. 30.000 arbeidsplaatsen. De meeste van de grote fabriekscomplexen zijn in de jaren 70 en 80 gesloopt, enkele zijn gerenoveerd en kregen een nieuwe bestemming. Zo werden in de voormalige fabrieken van Jannink en van Van Heek woningen gerealiseerd. Daarnaast werd een deel van het Jannink-complex tot museum omgebouwd. Enschede ontwikkelde zich tot dienstestad. Op 14 september 1964 opende de nieuwe Technische Hogeschool Twente (later Universiteit Twente) haar deuren. Het hoger

beroepsonderwijs in Twente is in Enschede geconcentreerd met Saxion en ARTEZ hogeschool voor de kunsten. Ook is er een aantal belangrijke zorginstellingen gevestigd, onder meer het Medisch Spectrum Twente (MST) en revalidatiecentrum Het Roessingh. De grootste werkgevers van Enschede zijn de hiervoor genoemde Universiteit Twente en Medisch Spectrum Twente met elk ongeveer 3000 personen in dienst, Apollo Vredestein, SAB Miller (Grolsch) en Menzis zijn de grootste private werkgevers met respectievelijk 1500, 750 en 750 werknemers.¹²¹ De binnenstad werd vanaf de jaren 80 gerevitaliseerd door de aanleg van een autovrij stadserf en het invullen van vrijgekomen industrieterreinen met woningen, winkelcentra en kantoren.

Op 13 mei 2000 vond een grote vuurwerkramp plaats, waarbij de woonwijk Roombeek werd verwoest. Er vielen 23 doden (onder wie vier brandweerlieden) en bijna duizend gewonden. In oktober 2000 werd begonnen met het bouwrijp maken van een deel van het rampgebied. Op 1 mei 2001 gaf burgemeester Jan Mans het officiële startsein voor het eerste wederopbouwproject. De wederopbouw was in 2010 voltooid. In 2008 was de Alphatoren voltooid en de 101 meter hoge torenflat met 91 appartementen verspreid over 29 verdieping is het hoogste gebouw van Enschede. De bevolking groeit tegenwoordig met ongeveer 2000 mensen per jaar.

Politiek en bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Enschede bestaat uit 39 zetels. Hieronder volgt de samenstelling van de gemeenteraad sinds 1986:

De 39 zetels zijn verdeeld onder:

■	<u>SP</u> : 5
■	<u>EA</u> : 1
■	<u>PvdA</u> : 5
■	<u>OPA</u> : 1
■	<u>GL</u> : 3
■	<u>D66</u> : 7
■	<u>BBE</u> : 5
■	<u>CU</u> : 3
■	<u>CDA</u> : 5
■	<u>VVD</u> : 4

Gemeenteraadszetels

Partij	1986	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014
<u>D66</u>	1	4	5	2	1	1	6	7
<u>PvdA</u>	19	14	10	12	10	15	9	5

<u>CDA</u>	10	11	8	7	8	6	5	5
<u>Burgerbelangen Enschede</u> ¹	-	-	3	1	3	3	4	5
<u>SP</u>	1	-	1	2	-	3	3	5
<u>VVD</u>	6	5	5	8	7	6	6	4
<u>GroenLinks</u>	-	3	3	3	3	3	3	3
<u>ChristenUnie</u> ²	1	2	2	2	3	2	2	3
Enschede Anders	-	-	-	-	-	-	-	1
<u>Ouderen Politiek Actief</u>	-	-	-	-	-	-	-	1
<u>Enschede Solidair</u>	-	-	-	-	-	-	1	-
<u>Stadspartij Enschede</u>	-	-	-	1	4	-	-	-
<u>AOV/U55+</u>	-	-	-	1	-	-	-	-
<u>CD</u>	-	-	1	-	-	-	-	-
Overigen	1	-	1	-	-	-	-	-
Totaal	39	39	39	39	39	39	39	39

1. Burgerbelangen Enschede heette tot 2002 *Enschede Nu*.
2. De ChristenUnie is een voortzetting van het GPV.

College van B&W

Het college is op 19 mei 2014 voortgekomen uit een coalitie van vijf partijen: D66, BBE, CDA, VVD en ChristenUnie.

Het college telt vijf wethouders:

Functie	Naam	Partij
Wethouder Financiën/Middelen, Aandeelhouderschappen en deelnames, Governance, Communicatie, Publiekszaken, Onderzoek, Jeugd, Jeugdzorg, Onderwijs, Educatie, Beroepsgerichte scholing, Studentenzaken,	<u>Eelco Eerenberg</u>	D66

Duurzaamheid, Algemeen Bestuur Area Development Twente,
Gebiedsontwikkeling Luchthaven en stadsdeel Centrum

Wethouder Milieu en Milieubeheer, Vergunningen & Handhaving,
Onderhoud Leefomgeving, Ruimtelijke ontwikkeling, Buitengebied, Parken &
Groen & Begraafplaatsen en Gedenkplaatsen, Agrarische Zaken en
Landinrichting/reconstructie, Verkeer Openbaar Vervoer/HOV-Assen,
Citymarketing, Evenementen, Burgerparticipatie, Stadsdeelgewijs werken
coördinerend en stadsdeel Noord

Hans van Agteren BBE

Wethouder Arbeidsmarktbeleid, Inkomensondersteuning, Participatie/re-
integratie, Economische ontwikkeling, Projecten, Dagelijks Bestuur Area
Development Twente, gebiedsontwikkeling Luchthaven, Kennispark,
Herstructurering Boswinkel, Ontsluiting Kanaalzone/Auke Vleerstraat en
stadsdeel West

Patrick Welman CDA

Wethouder Ruimtelijke ontwikkeling, Stedelijke vernieuwing, Grondbedrijf,
Volkshuisvesting, Wonen, Vastgoedbedrijf, Cultuur, Bedrijfsterreinen,
Projecten: Stadsweide & Spoorzone/Nieuwstad & Herstructurering Velve-
Lindenhof en stadsdeel Oost

Jeroen Hatenboer VVD

Wethouder Zorg, Welzijn, Sport, Integratie, Dier en Welzijn, Projecten:
Herstructurering Stroinkslanden & Wesselerbrink Noord en stadsdeel Zuid

Jurgen van Houdt CU

Sinds het vertrek van Peter den Oudsten naar Groningen was Fred de Graaf waarnemend burgemeester van de stad. Per 2 oktober 2015 werd Onno van Veldhuizen tot burgemeester benoemd. Van Veldhuizen is lid van D66 en was eerder burgemeester van Hoorn.

Partnersteden

- Palo Alto (Verenigde Staten), sinds 1980
- Dalian (Volksrepubliek China), sinds 2009

Geografie

Topografische gemeentekaart van Enschede, juni 2015

Het Twentekanaal

Enschede ligt in de Overijsselse streek Twente op enkele kilometers van de Nederlands-Duitse grens. De dichtstbijzijnde plaats in het westen is Hengelo, de dichtstbijzijnde plaats in het oosten is het Duitse Gronau, de dichtstbijzijnde plaats in het noorden is Oldenzaal, de dichtstbijzijnde plaats in het zuiden is Haaksbergen.

Enschede vormt ruimtelijk gezien met Hengelo, Borne en het Duitse Gronau (Westfalen) een agglomeratie met bijna 400.000 inwoners. In de jaren 90 werden er plannen ontwikkeld om de gemeenten Enschede, Hengelo en Borne samen te voegen tot één gemeente Twentestad. In 2000 werd van dat plan afgezien, vooral omdat een in Hengelo gehouden referendum had uitgewezen dat er zo goed als geen draagvlak onder de plaatselijke bevolking bestond. Sinds 2001 werd intensiever samengewerkt tussen de gemeenten Enschede, Hengelo, Borne, Oldenzaal en Almelo, als Netwerkstad Twente. De Netwerkstad werkt samen met Münster en Osnabrück in de Stedendriehoek MONT (Münster, Osnabrück, Netwerkstad Twente).

Wateren

Bruninksbeek

Enschede heeft een haven aan een eindpunt van het Twentekanaal. Ook lopen er enkele beken door de stad. Momenteel zijn de gemeente en het Waterschap Regge en Dinkel bezig om de negen kilometer lange Roombeek weer bovengronds te laten stromen. Deze beek begint bij voetbalvereniging Vosta en loopt door de herbouwde wijk Roombeek en stroomt vervolgens door het G.J. van Heekpark. Andere beken in Enschede zijn:

- Boekelerbeek
- Broekheurnerbeek
- Bruninksbeek
- Eschbeek
- Glanerbeek
- Heutinkbeek
- Houwbeek
- Rutbeek (gelijknamig met het Recreatiepark Het Rutbeek)
- Teesinkbeek
- Zweringbeek

Stadsdelen

De gemeente Enschede is verdeeld in vijf stadsdelen^[3]:

- Stadsdeel Centrum (Binnenstad, Boddenkamp, De Bothoven, 't Getfert, Hogeland Noord, Horstlanden-Veldkamp, Laares, Lasonder-'t Zeggelt) Stadsdeelvoorzitter G.J. van Veen (CDA)
- Stadsdeel Noord (o.a. Lonneker, Deppenbroek, Bolhaar, Mekkelholt, Roombeek, Twekkelveld) Stadsdeelvoorzitter Dennis Bouman (PvdA)
- Stadsdeel Oost (o.a. Wooldrik, Velve-Lindenhof, De Eschmarke, 't Ribbelt, Stokhorst, Dolphia, 't Hogeland, Glanerbrug) Stadsdeelvoorzitter B.J. Sanders (Burgerbelangen Enschede)
- Stadsdeel Zuid (Wesselerbrink, Helmerhoek, Stroinkslanden) Stadsdeelvoorzitter E. Eerenberg (D66)
- Stadsdeel West (Boswinkel, Ruwenbos, Pathmos, Stadsveld, Bruggert, 't Zwering, 't Havengebied, De Marssteden, Boekelo, Usselo, Twekkelo) Stadsdeelvoorzitter F. Deuzeman (VVD)

Cultuur

Bezienswaardigheden

Stadhuis aan de Langestraat

Elderinkshuis aan De Klomp

De Synagoge

- De middeleeuwse, thans hervormde, Grote Kerk (midden op de Oude Markt)
- De Nederlands Gereformeerde Lasonderkerk. Gebouwd in 1927. Tot 1970 behoorde dit kerkgebouw toe aan de Nederlands Hervormde Gemeente. Sinds 2004 is dit kerkgebouw, dat op de hoek van de Lasondersingel en de H.B. Blijdensteinlaan staat Rijksmonument.
- De rooms-katholieke Jacobuskerk aan de Oude Markt met neoromaanse en Byzantijnse stijlelementen, gewijd aan Jakobus de Meerdere (patroonheilige van Enschede).
- Het stadhuis (Langestraat; ontworpen door Gijsbert Friedhoff, gebouwd tussen 1930 en 1933)
- De Twentse Schouwburg (Langestraat 49; kleine zaal uit 1889; grote zaal uit 1953), sinds eind 2008 niet meer in gebruik als schouwburg (zie Nationaal Muziekkwartier)
- Het Elderinkshuis (De Klomp; gebouwd 1783)
- Het Rijksmuseum Twenthe (Lasondersingel)
- De Synagoge (Prinsestraat; ontworpen door Karel de Bazel; gebouwd in 1927-1928)
- De parochiekerk H. Paulus met priorij Congregatie van Sint-Jan uit 1957, ontworpen door Johannes Sluijmer in de stijl van de Bossche School, G.J.van Heekstraat/Weegschaalstraat.
- De ambachtsschool (Boddenkampsingel 80)
- Voormalig kantoor van de Twentsche Bank (Hoedemakersplein)
- Villa Schuttersveld (Hengelosestraat; gebouwd in 1834)
- Alphatoren (Boulevard 1945; gebouwd in 2007), met 101,4 meter het hoogste gebouw in Enschede
- De Syrisch-orthodoxe Kerk van Antiochië van de heilige Mor Kuryakos (Wesselerbrinklaan 110; gebouwd in 1998)
- Hogere Textiel School De Maere (Ripperdastraat; ontworpen door W.K. de Wijs; in gebruik genomen op 12 september 1922)
- Kantonrechtbank (Molenstraat 23; origineel ontworpen door Willem Metzelaar, gebouwd in 1903; nieuwe gedeelte door Jo Janssen, gebouwd in 2002)
- Volkspark
- Ledeboerpark
- Wooldrikspark

Monumenten

In de gemeente zijn er een aantal rijksmonumenten en oorlogsmonumenten, zie:

- Lijst van rijksmonumenten in Enschede (plaats)
- Lijst van rijksmonumenten in Enschede (gemeente)
- Lijst van oorlogsmonumenten in Enschede
- Lijst van gemeentelijke monumenten in Enschede

Beeldende kunst

Er zijn ook diverse expositieruimtes voor beeldende kunst, zoals TETEM kunstruimte, PLANETART, Dynamo Expo, het tankstation; cultureel vulpunt, B93, zw/artprojects, Galerie Rubens en Galerie Beeld & Aambeeld. Ook Studio Complex kent een wisselende expositie.

Beeldhouwwerken

In Enschede zijn meerdere beelden geplaatst, waaronder een aantal van stadsbeeldhouwer Gooitzen de Jong.

Musea

- Natuurmuseum Enschede
- Museum Jannink
- Rijksmuseum Twente
- Museum TwentseWelle

Muziek

Het historische poppodium Atak op de oude locatie

Karakteristiek voor de muziekcultuur is de Duits-Nederlandse relatie, die ontstond door de samenwerking in het grensgebied en de in de negentiende en twintigste eeuw dominante textielindustrie. Vooral tijdens de periode van ommekeer na de Eerste Wereldoorlog ontwikkelde zich in Gronau en Enschede een nauwe Duits-Nederlandse culturele samenwerking, die steeds belangrijker werd via strijkkwartetten, salonorkesten en hot dance muziekkapellen tot en met symfonieorkesten en een operettegezelschap ("Enschedesch Opera en Operette Gezelschap") met eigen opvoeringen. Gelijktijdig hiermee vond ook de jazz vanaf 1920 enthousiaste aanhangers.

De drie grote concertpodia voor klassieke muziek in Enschede - het Muziekcentrum, de Twentse Schouwburg en de Grote Kerk opereren sinds september 2002 onder de naam Podium Twente en sinds september 2011 onder de naam Wilminktheater en

Muziekcentrum Enschede. Er is een gevarieerd aanbod van concerten, theater, jeugd- en jongeren-voorstellingen en dergelijken te bezoeken.

In november 2008 opende het Nationaal Muziekkwartier zijn deuren in Enschede. Een nieuw groot theater, poppodium Atak, het ArtEZ Conservatorium, het Orkest van het Oosten (thans Nederlands Symfonieorkest), de Muziekschool Twente, de Nationale Reisopera (thans Nederlandse Reisopera) en Podium Twente (thans Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede) hebben zich gevestigd in dit dominante gebouw tegenover het Centrale Station in Enschede. Er komt een nieuw groot plein, het Willem Wilminkplein. Het plein sluit aan op de binnenstad en de Oude Markt. In december 2012 vond 3FM Serious Request 2012 plaats op de Oude Markt.

Uitgaansleven

Enschede heeft zoals veel studentensteden een levendig uitgaansleven. Met name op de Oude Markt en in de zijstraten zijn veel uitgaansgelegenheden te vinden waaronder het monumentale pand de Pakkerij waar de Enschedese studentenverenigingen te vinden zijn. Regelmatig vinden op de Oude Markt evenementen plaats, zoals beachvolleybal, de Proefeeft, International Jazzfestival Enschede en Grolsch Summer Sounds. Er zijn ook enkele poppodia, zoals Atak, Jazzpodium de 'Tor' en Cafe Rocks aan de Hofstraat met het kleinste podium van Twente, en het NiXenMeeR aan de Everhardt van der Marckstraat. Voor homoseksuelen is er het uitgaanscentrum 't Bölke, dat een discotheek, een café en een sauna omvat.

Tevens worden er meerdere festivals jaarlijks georganiseerd. Zo heeft de stad een eigen popfestival, Geuzenpop, dat gehouden wordt op recreatieterrein het Rutbeek, 6 km van het stadscentrum, een meerdaags multimediaal kunstfestival GOGBOT in het centrum van Enschede en het dancefestival FreshTival op het Rutbeek.

Sport

De Marathon van Enschede is een jaarlijks terugkerende manifestatie

Enschede kent de op een na oudste marathon van Europa, en de oudste marathon van Nederland: de Marathon van Enschede. Deze wordt jaarlijks gelopen sinds 1947. In 2010 is er een nieuw parcours. Jaarlijks is Enschede daarnaast de finishplaats van de Batavierenrace. De Batavierenrace is 's werelds grootste estafette-loop met achteraf het grootste studentenfeest van de Benelux. De race loopt van Nijmegen naar Enschede. Jaarlijks doen er meer dan 8.000 studenten uit heel Nederland mee aan dit evenement.

In Enschede was als eerste een voetbalwedstrijd in Nederland te zien^[4]. En kent daarnaast ook de oudste voetbalclub van Nederland EFC PW 1885 die is opgericht op 30 juni 1885^{[5][6]}.

De Enschedese betaald voetbalclub FC Twente komt uit in de Eredivisie, Nederlands hoogste competitie. De Grolsch Veste is de thuishaven van de club en heeft een capaciteit van 30.205 toeschouwers.

Sinds 2008 beschikt Enschede over een 400-meter-ijsbaan: Ijsbaan Twente. Dit is de tweede volledig overdekte 400-meterbaan van Nederland na Thialf in Heerenveen.

Evenals in 2007 werd Enschede in september 2008 tijdens het congres van Vereniging Sport en Gemeenten in Emmen uitgeroepen tot 'Sportgemeente van het jaar'. Het thema van de verkiezing was 'Sport dichtbij' Laagdrempelig sport- en beweegaanbod op buurt- of wijkniveau. Naast een beoordeling op dit thema, vormden de sportinfrastructuur, financiën, (top)sportbeleid, participatie en accommodaties ook belangrijke beoordelingsonderwerpen.

Onderwijs

Enschede huisvest een universiteit (Universiteit Twente of UT), een conservatorium, een kunstacademie (AKI), een hogeschool (Saxion) en meerdere locaties van het ROC van Twente. Daarnaast huisvest Enschede The University of Twente zijnde het ITC - Faculty of Geo-Information Science and Earth Observation.

Verkeer en vervoer

Het stationsplein van station Enschede

Trein

Station Enschede is sinds 2001 een 'dubbel eindstation'. Er is aan de ene kant een rechtstreekse verbinding met Luchthaven Schiphol, Den Haag, Rotterdam en Zwolle en aan de andere kant tegenwoordig weer met Münster en Dortmund. In beide gevallen is Enschede het eindstation. De treinen richting Duitsland worden verzorgd door de DB Regio, waarvan een gedeelte *kort grensverkeer* is. De overige verbindingen naar bestemmingen in Nederland worden verzorgd door de Nederlandse Spoorwegen.

Station Enschede Drienerlo ligt in het B&S park, vlak bij de Universiteit Twente en De Grolsch Veste en wordt veelvuldig gebruikt door studenten en voetbalfans. Station Enschede De Eschmarke ligt in de Vinex-wijk de Eschmarke. De treinen van/naar Duitsland stoppen ieder half uur bij dit station. Ook het Enschedese dorp Glanerbrug heeft een eigen treinstation genaamd Station Glanerbrug. Ook deze halte worden aangedaan door de treinen van/naar Duitsland.

Vroeger had Enschede ook rechtstreekse verbindingen met Doetinchem, Winterswijk en Oldenzaal (Spoorlijn Boekelo - Oldenzaal EO) en met Ahaus (Spoorlijn Enschede-Zuid - Ahaus). Deze lijnen zijn tussen 1934 en 1974 opgeheven en daarna grotendeels opgebroken. Alleen op het traject Boekelo-Haaksbergen rijden nog treinen van de Museum Buurtspoorweg. Deze voormalige spoorlijnen hadden aparte stations: Enschede Noord en Enschede Zuid.

Bus

Enschede heeft een uitgebreid busnetwerk verzorgd door Syntus (onder de naam Twents) en Arriva. Naast de reguliere dieselbussen, rijden er sinds 2011 ook twee hybride bussen in Enschede.^[7] Er zijn de afgelopen jaren meerdere busbanen gerealiseerd, die het openbaar vervoer, en ook de hulpdiensten, sneller en efficiënter door de stad moeten leiden. Inmiddels liggen er vier busbanen; van het centrum langs de Zuiderval (Zuid), op de Gronausestraat (Oost) en op de voormalige spoorlijn naar Lonneker (Noord). De busbaan naar Hengelo (West) is als laatste deel aangelegd, tezamen met een herinrichting van de Hengelosestraat ter hoogte van de Universiteit en verder. Deze busbaan loopt tot aan de kruising Kuipersdijk in Hengelo.

Auto

Enschede kent een volledige ringweg met een lengte van ongeveer 8 km die als hoofdader van de stad fungeert, die in de volksmond De Singel wordt genoemd. 3 andere belangrijke wegen zijn: De Westerval, De Zuiderval en De Oostweg (Enschede). Enschede heeft aansluiting op het rijkswegennet door middel van de A/N35 en de N18. Onder en aan de rand van het centrum zijn verschillende parkeergelegenheden, waarvan de bekendste en grootste de Van Heekgarage is, die zich onder het Van Heekplein bevindt. Eind 2012 is men begonnen met de bouw van een extra in- en uitgang aan de Kuipersdijk als ingang Zuid. De van Heekgarage is de grootste ondergrondse parkeergarage van Nederland met een capaciteit van 1.650 auto's^[8].

Tram

Enschede heeft vroeger een tramdienst gekend die door de TET werd verzorgd. De nieuw aangelegde busbanen in Enschede zijn zo aangelegd dat er de mogelijkheid is om weer tramrails aan te leggen voor de eventuele terugkeer van de tram in Enschede

Vliegtuig

Aan de noordkant op acht kilometer van de stad ligt Enschede Airport Twente. Na sluiting van de militaire basis is de toekomst van de luchthaven zeer onzeker. In afwachting op wat komen zal, wordt door de provincie Overijssel en gemeente Enschede geprobeerd de luchthaven voor lijn- of chartervluchten te gaan gebruiken. Begin 2013 werd bekendgemaakt dat er een gegadigde voor de luchthaven is en dat diverse bedrijven zich willen vestigen als de luchthaven compact wordt in een groene omgeving. Een deel van de inwoners en bezoekers van Enschede en omgeving maakt thans gebruik van Luchthaven Münster-Osnabrück, die vanuit Enschede sneller te bereiken is dan Luchthaven Schiphol en die tevens op Nederlanders is ingespeeld.

Zie ook